

A két szál rózsza

Mire a levél utolsó mondataihoz ért Magda, majdnem kihullott kezéből a papír. Sokáig, hitetlenkedve bámulta a pedáns kézírással fogalmazott, külsőre is kalligrafikusán tetszetős mondatokat.

A befejező sorokat még egyszer végigpásztázta:

„... Drágám! Imádoztam! Köszönöm az Életnek és Neked, hogy megismerhettem Benned a teljesen önzetlen szeretetet, szerelmet! Boldog voltam és vagyok is, ha csak villámsnyit is felidézem. Boldogtalan voltam, hogy neked miért csik így kell ezekhez a szép érzésekhez jutnom? És hosszú elmélyezés, ösztönzés és lelkiismeret-vizsgálat után magamban kezdtem az okait keresni. Figyelmesebb lettem a feleségemhez — aki valahogy ősi, aszsonyi ösztönrel megérezte, hogy történt valami —, és ő is eddig nem tapasztalt, féltékenységmentes szeretettel vett körül, olyannyira, hogy betegségemben kedvenc barátom is elhívta hozzám, hogy vidámságnak, kedvetem leljék...

S gondolataim vége az lett: nem szabad elhagynom olyan asszonyt, aki talán mindent elkövetne, hogy megtartsa magának: hiszen van-e valakije a fián és rajtam kívül? Nem tudnám elviselni azt a tudatot, hogy fájdalmat okozzak neki, csak azért, mert önző módon keresem a kizárólagosan saját boldogságomat, máséval, az övével mit sem törődve. Igen, azt hiszem, eléggé vak voltam ahhoz, hogy a körülöttem levők sokasága miatt ne vegyem észre őt, s belülről is bánt, hogy talán ő nem tudta érzését kifejezésre juttatni, csak csendes ragaszkodással.

Te kellettél ehhez is, hogy én igazán felismerjem Őt, azért mondom, úgy vélem, nem lesz még egy valaki, aki bennem ily fokú felismerést váltson ki... Legyjél megelégedett minden munkámban, amiért ilyen nagy szeretet lakozik benned. Engem pedig kérj arra, hogy legyek jó a feleségemhez. Köszönöm! Úgy gondolom, senki nincs a földön, aki mindezt meghálálhatná Neked!

Kedvelem kislányodat, Tündét, s talán jobb is, hogy nem a szeretője leszek anyjának, hanem in-

kább a barátja, ha már a férje nem lehettem. Tündikének apa kellene, nem ilyen bohó játszótárs, és jobb, ha növekvő értelmében úgy élek, mint házatok igaz, jó barátja, akihez mindig-mindenkor bizalommal fordulhat, ha a szükség úgy hozza. Ez sokkal tisztább, mintha úgy vizsgálgatná édesanyját, annak barátját, mi lehet köztük? Csak elidegenitene az igaz baráti érzésektől, bizalmatlanságot táplálna és önmagában is negatív előjelű élménye lenne ez. Jobb, ha őszinte barátság fűzi majd hozzám is, akire nehéz napjaiban később is támaszkodhat.

Pusziom Mamit, akinek a szemében szintén nem szeretnék csak rossz lenni; szeretem őt is, jó anyósom lett volna.

S szeretlek, tisztellek Téged, mert az életben az Egyetlen voltál, vagy és leszel is — kár, hogy megöregedtem!”

— Ez lenne az „elbocsátó, szép üzenet?...” — kérdezte magától. Még csak meg se könnyezte. Bár egy kicsit későbbre várta a szakítást... Úgy látszik, mindvégig ő szerette erősebben Árpádot, s nem a férfit őt...

— Hát igen! — mosolyodott el keserűen, s csak úgy magának, félhangosan folytatta: — Így kell a szakítólevelet megírni! „Boldog voltam és vagyok is, ha csak felidézem emlékedet” írja... S megjegyzi: még arra is én vezettem rá, hogy a feleségével figyelmes legyen... Ez nem rossz, Árpád barátom! Nem rossz...

Magda a rekamié szélén ült, kezében a csinos külsejű levéllel, amit most lassú, de erős mozdulatokkal összegyűrt. Majd felállt, az új szublótól, a ruhák alól elővette Árpád összekötött leveleit. Beléjük se nézve, a türe vetette valamennyit. Nem érzett semmiféle fájdalmat. Csak végtelen ernyedtséget.

— Édesanya! — rohant be a szobába Tünde. — Ugye, ma jön Apuci?

— Igen, ma. Májguluskalevest főzünk és rántott csirkét, ez a kedvence.

— Anyuci, te szomorú vagy! — simult Tünde az anyjához. Arcát az anyja arcához szorította, de a világ minden kincséért meg nem kérdezte volna, miért sír...

— Akkor megterítek, Anyuci, ha akarod, jó? Apuci biztosan hoz virágot is neked, nem örülsz?

— De, de... — Ma örömnepünk van, Anyuci, nem?

— De, igen. — Árpád bácsit is meghívhatad volna, Anyuci, szebb mint Apuci és olyan különös. Tényleg Anyuci, mit írt legutóbb neked Árpád bácsi? És ha legközelebb jön, akkor mit hoz neked?

— Semmit. Nem jön többet Árpád bácsi...

Tünde nevetve díszítette az asztalt:

— Soha? Na, ne viccelj, anyuci! Ezt azért nem veszem be!

A férj, Sándor, pontban nyolc órakor csengett. Tünde nyitott ajtót.

KISS ATTILA RAJZA

— Apuci, apuci! — lelkesedett, suttogó hangon ölelve át a férfit —, már nagyon vártunk. Gyere beljebb!

— Valami baj van? — érdeklődött Sándor, amint a kislány halkra fogott hangját hallgatta.

— A, semmi, semmi, csak nagyon vártunk anyucival.

Sándor — Magda elvált férje — megcsókolta felesége kisírt szemét, majd csókot lehelt a kezére, és átnyújtotta a két szál piros rózsát.

— Ot éve, Magda, hogy elmentem... Emlékszel?

— Igen — bólintott az asszony. — Foglalj helyet.

— Apuci, ne oda, ne oda! Anyuci mellé ülj!

Tünde csakugyan úgy repdesett köztük, mint egy tündér. Kitalálta gondolataikat, hallgatott, vagy csacsogott. Ahogy épp a legjobb volt... Fél óra múlva bevonult a szobájába, épp akkor, amikor a legszükségesebbnek vélte. A szobában próbálgatni kezdte a fapapucsot, amit tegnap kapott az anyjától.

— Egyél még! — szűrődött be hozzá az anyja hangja. — A műhelyben is azt mondtad, házasságunk legnagyobb élménye az általam készített májguluskaleves volt...

— Ezt mikor mondtam?

— Tavaly. Épp hallgattam, hogy minden szaktársunknak igazán különös, nagy élményben volt része, neked pedig a májguluskaleves....

— Amit te főztél.

— Hallgattak. Valahogy mindig elakadt a szavuk. Magda azt hitte Árpád láthatatlan jelenléte teszi számára fölöslegessé Sándort. Pedig Árpádot csak egy év óta ismeri, Sándortól pedig öt éve elvált... De — most?... Most mi teszi görcsössé az együttléte? Árpád levele után?...

— Megcsinálom a vízcsapot, hallom, hogy csurog a fürdőszobában.

— Kösz. Még nem jutottam el odáig. Az előszobát s az erkélyt betonoztam le, a kertet alakítottam ki és a szobákat is én tettem rendbe. A parkettákat én raktam le. Eská.

Amíg Sándor a fürdőszobában a csapat tömítette, Magda a konyhában mosogatott. Gondolatai egyre Árpád körül kószáltak, kérdőre vonták vagy vádolták...

— Mit fogsz ezután csinálni? — kérdezte Sándor, amikor már a kezét mosta.

— Hogy-hogy mit fogok csinálni? Dolgozok, mint eddig. Vagy mit gondoltál? Semmiféle más céloom nincs, csak be fogok iratkozni a főiskolára. „Estin” tanulni fogok.

Magda hangja erőszakosan, idegesen csengett. Sándor hangjából részvétet velt kicsengeni. Ezt akarta kivédeni. A jövő sivárságát akarta eltitkolni maga előtt. Majd félig nyitott ajakkal elmosolyodott:

— Nagyon elfáradtam. Ha tudnád, mennyire elfáradtam...

— Tudom.

Majdnem kimondta Sándor: sajnálja, hogy végeszakadt ennek a „nagy szerelemnek”. Aztán meggondolta magát.

— Még mindig nagyon szép vagy, Magda. Megnyerő, és igazi, utolérhetetlen ember.

— Köszönöm.

— A rózsát megint abba a piros vázába tetted, mint legelőször. Amikor először hoztam. Emlékszel...

— Minden évben abba teszem. Ott hervadnak el. És én végignézem, amint sorra lehull a szirmuk. Mindig kinyílt rózsákat veszel. Azoknak hamar lehull a szirma.

Újra elakadt a szavuk.

Sándor arról szeretett volna beszélni — kicsit tán széptevésként —, hogy udvarolt már ő is ez alatt az öt év alatt: lángoló szerelemben volt egy elvált asszonnyal, aztán „egy szál napon” nem ment többet hozzá... Állandóan Magdával hasonlított össze. Pedig eleinte minden napsugárral indult. Akkor még a csókáradatban csak apró pihék voltak azok a percek, amikor Magda eszébe jutott. Nem zavarta; elégtétellel fogadta az új „eredményt”. Magda visszavonhatatlanul a múlté... Egyszer aztán éppen, amikor önfeledten fonoztak egymásra, Sándorba fájón szúrt a gyanú: „Magdához biztosan jár valaki! Egészséges asszony, nem bírhatja egyedül!” S azóta nincs nyugta...

Hirtelen elhatározással a másik szobába lépkedett. Kinyitotta a szublót, beletúrta a ruhák közé.

Árpád levelei sehol...

— Elégettem őket — mondta közömbösen az ajtóban Magda.

Tünde buzdígon olvasott, hiszen második osztályos nagylány már. „És amit nekem írt Árpád bácsi?” kérdezte a kislány szeme Magdától. Am az anyja, akár a lezárt koporsó, komor és néma maradt.

— Nekem mindenki kiadja az utamat — vált hirtelen közlékeny Magda. — Tudom, nem vagyok szép, az arcom közönséges átlagarc. az alakom már tőped, de hát én mindig abban reménykedem, kell valaminek lenni, amiben én különb vagyok, mint a többi nő. Aztán rájöttem, ha nem is vagyok különb, de sokkal gazdagabb vagyok annál, semhogy elfogadjak holmi szegényes zsoldot, szexuális téren szerzett szolgálataimért... Mégis csak zsoldot kaptam.

— Még mindig gyönyörű vagy, Magda. Erett szépségű, a tested szeretkezésért kiált. De tán a modorod nem eléggé nőies. Nem vagy tüzes, szenvedélyes. Szexuális téren teljesen tapasztalatlan vagy. A férfiaknak az kell, hogy értsen a nő ehhez a művészethez is!

Magda valahová a két szál rózsza irányába bámult, a róluk leelőg aranyzálat fogta meg.

— Na, azért ne sírj, Magda. Mindenkinél különb ember vagy te. A műhelyben ezt mindenki elismeri rólad. S hogy te vagy a művezető, ez is jó. A legremekb nő vagy, akivel életbenem találkoztam.

— Ezért aztán ötévi házasság után két szál rózsával kifizettél. A te szakítóleveledet megőriztem.

A fényképalbumból kotorta elő Magda — fennhangon olvasni kezdte a megsárgult lapot: „Kedvesem! Elmegyek. Öt év telt el házasságban, marakodásban. Ma volt a házassági évfordulónk. Öt év múlva ismét eljövök, s majd akkor beszámolunk egymásnak mindenről. Kezdedet csókolja: Sándor.”

Sándor lehorgasztotta fejét. Magda megfáradva az ölébe ejtette a lapot.

— Nehéz évek jöttek ezután. Már-már összerokkadtam. De szinte a saját hajamba kapaszkodva, kihúztam magam a kétségbeesésből. Házast építettem. Megnézheted, ma már kész. Szinte a tíz körmőmmel csináltam és a barátok segítségével. Te semmit nem tettél benne. Száz darab csirke van az udvarban, a gyerek csinosan jár. Igaz, kapom tőled a gyerektartást...

— Nagy munkát végeztél, nem vitás. S az üzembem is te vagy a legszorgalmasabb. Az alakod lányos, az arcom komoly és a beszéded — olyan intelligens. Sokkal különb vagy, mint én. Vagy bármelyik férfi a részlegben.

— Különb... Ezek csak üres szavak, Sándor. Ezekkel torkig vagyok.

— Arra gondoltam, Magda... Előlről kéne kezdeni. Hidd el, alaposan körülnéztem. S csak az a vége: te vagy a legkülönb. Nem lehetne újra kezdeni?

— Nem, Sándor. Bennem már te nem élsz.

— Tünde is így akarja, tudom! — Tündének nem ilyen apa kell. Ne haragudj, nem akartalak megsérteni, csak kertelni se szeretek.

— Magda én arra gondoltam...

— Isten veled, Sándor. Köszönöm a két szál rózsát. Jövőre is szívesen látunk...

DÉR ENDRE

